

Motion till riksdagen

1988/89:Ju410

av Mona Saint Cyr och Ewy Möller (båda m)

Rättshjälp vid bodelning

Den 1 juli 1988 ändrades reglerna om allmän rättshjälp vid bodelning. Så har skett redan tidigare, 1975/76 och 1982/83. Utvecklingen har gått därhän, att en alltmer långtgående begränsning av utrymmet för rättshjälp vid bodelning har införts. Departementschefen ansåg, att rättshjälpen primärt borde stödja personer, som inte har råd att betala kostnaderna i en rättslig angelägenhet. Justitieutskottet delade statsrådets inställning i detta hänseende. Statens redovisade kostnader för rättshjälp i bodelningsärenden har ökat kraftigt. De begränsade resurser som står till buds på rättshjälpsområdet borde därför inte läggas ner på angelägenheter, som rör fördelningen mellan makar av deras enskilda egendom.

Verkligheten har möjligen blivit en annan, sedan lagen skulle sättas i tillämpning. Rättshjälpsnämnderna har inte kunnat hjälpa, speciellt kvinnor, som först blivit ekonomiskt förfördelade inom äktenskapet och sedan inte haft medel att åstadkomma en bodelning, som skulle ha kunnat ge dem deras rätt i boet. Den enda möjlighet, som står dessa kvinnor till buds, torde utgöras av ett banklån. Men inte heller ett sådant har kvinnorna i sin ofta mycket specifika situation kunnat åstadkomma.

Den allmänna rättshjälpen i ärenden om bodelning mellan två makar skall nämligen få beviljas endast om det med hänsyn till boets beskaffenhet och makarnas personliga förhållanden finns särskildskäl för rättshjälp. Om inte båda kriterierna uppfylls, kan alltså rättshjälp inte beviljas.

Frågan är, om detta också var lagstiftarens mening? Kvinnans möjlighet i relaterat fall är att med hjälp av lånade medel få loss de egna medel, med vilka hon sedan kan göra rätt för sig. Hon/han (vilket också kan förekomma) borde därför i stället för rättshjälp ges tillgång till allmänna medel, för vilka hon blir återbetalningsskyldig, när bodelning skett.

Hemställen

Mot bakgrund av det ovan anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att socialstyrelsen får i uppdrag att initiera lämplig åtgärd för att avhjälpa den i motionen anförda problematiken i samband med bodelning.

Stockholm den 17 januari 1989

Mona Saint Cyr (m)

Ewy Möller (m)